Ruokaketjun kiertotaloustallilaisten tutustumismatka

25.2.2019

RESTO17-ryhmän noin 30 opiskelijaa teki opintomatkan maakuntaan opintojaksolla, Development of Food Service Quality, jossa mukaan oli otettu myös vastuullisuus- ja kiertotalousopintoja. Opiskelijaryhmä kävi tutustumassa Etappi Oy:n toimintaan ja Tikan luomumaitotilaan Kurikassa.

Lakeuden Etappi Oy vastaa käytännön jätehuollon järjestämisestä 8 omistajakuntansa alueella. Osakaskuntia ovat: Alavus, Ilmajoki, Kihniö, Kuortane, Kurikka, Lapua, Seinäjoki ja Ähtäri

Lakeuden Etapin oman biokaasulaitoksen toiminta käynnistyi vuonna 2007. Laitos on Suomen suurimpia biokaasulaitoksia. Biokaasulaitoksessa tuotetaan puhdistamolietteestä ja biojätteestä biokaasua ja RANU-maanparannusraetta kuivaamalla mädätetty liete ensin lingoilla, sitten termisesti ja lopuksi puristamalla pelleteiksi. Maanparannusrae on yksi tapa toteuttaa kiertotaloutta. Maanparannuspelletti soveltuu viljapellon lannoitteeksi ja viherrakentamiseen.

Etapilla opiskelijat näkivät, mitä kotitalouksien roskapussit keskimäärin sisältävät sekä pääsivät opastetulle kiertoajelulle Etapin noin 100 hehtaarin alueelle. Nykyään yhdyskuntajätteestä vain hyvin pieni osa noin kaksi prosenttia päätyy kaatopaikalle. Kaikki muu kierrätetään tai hyödynnetään. Esimerkiksi biojätteet kierrätetään biokaasulaitoksessa ja kodin roskapussit hyödynnetään energiaksi Etapin omistamassa Westenergyn jätevoimalassa.

Toinen tutustumisen kohde oli luomumaatila – maidontuotto Tikan maatilalla Kurikassa

Luomumaitoa tuottavalla Tikan maatilalla maito jatkojalostetaan Hämeenlinnan Osuusmeijerillä ja myydään Arlan Yhden tilan luomumaito -pakkauksissa. Maatilan pelloilla tuotetaan pääasiassa luomurehua karjalle, mutta myös luomukauraa ja -ruista elintarvikkeeksi. Tilalla on tehty vuosia töitä yhdessä eläinlääkärien kanssa antibioottien käytön minimoimiseksi. Vuonna 2015 antibioottien käyttö lopetettiin kokonaan. Luomuun tilalla siirryttiin vaiheittain. Ensiksi luomuun siirtyivät pellot vuonna 1999 ja sitten eläimet vuonna 2001.

Maataloudessa energian omavarainen tuotanto ja ravinteiden kierrätys ovat merkittäviä mahdollisuuksia parantaa maatilojen kannattavuutta ja vähentää haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Tikan maatilalla nähtiin miten isot maatilat ovat robotisoituneita ja automatisoituneita. Kun raskas työ on siirtynyt ihmiseltä koneelle, voivat ihmiset keskittyä enemmän eläinten hyvinvointiin ja automatiikan tarkkailuun ja huoltotöihin. Tehokkuus nousee, kun työt on saatu koneellistettua. Yksi tila voi tuottaa enemmän kuin ennen. Tikan luomutilalla oli noin 350 lypsylehmää ja kiertotalous toimi tilalla. Mitään ei jätetty hukkaan, vaan kaikki mikä voitiin kierrätettiin.

Taina Seppälä-Kolkka
projektipäällikkö, Ruokaketjun kiertotalouskolutus -hanke

Kirta Nieminen
lehtori